

УДК 340.1:338.1

DOI <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2024.17>**Р. Кірін,**доктор юридичних наук, доцент,
провідний науковий співробітникДержавної установи «Інститут економіко-правових досліджень
імені В. К. Макутова Національної академії наук України»

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН Е-УРЯДУВАННЯ НА ЕТАПІ ІНТЕРНЕТИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ (2002-2003 РР.)

Постановка проблеми. Відповідно до загальноновизнаного розуміння поняття «електронне урядування» (далі – е-урядування) це є спосіб організації державної влади. Його змістовними ознаками визнано: а) організація влади здійснюється за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі (далі – ГІМ); б) функціонування органів державної влади (далі – ОДВ), за такого способу організації, забезпечується в режимі реального часу; в) такий спосіб організації влади робить максимально простим і доступним щоденне спілкування з ОДВ громадян, юридичних осіб, неурядових організацій.

Тож, усвідомивши надзвичайну важливість для держави та суспільства подібної форми взаємодії, на початку ХХІ століття Президент України своїм указом встановив, що розвиток національної складової ГІМ Інтернет, забезпечення широкого доступу до цієї мережі громадян та юридичних осіб усіх форм власності в Україні, належне представлення в ній національних електронних інформаційних ресурсів (далі – ЕІР) є одним з пріоритетних напрямів державної політики в сфері інформатизації, задоволення конституційних прав громадян на інформацію, побудови відкритого демократичного суспільства, розвитку підприємництва [1].

Зазначений указ, перш за все, мав на меті розвиток національної скла-

дової ГІМ Інтернет, забезпечення широкого доступу громадян до цієї мережі, ефективного використання її можливостей для розвитку вітчизняної науки, освіти, культури, підприємницької діяльності, зміцнення міжнародних зв'язків, належного інформаційного забезпечення здійснення ОДВ та органами місцевого самоврядування (далі – ОМС) своїх повноважень, повнішого задоволення потреб міжнародного співтовариства в об'єктивній, комплексній інформації щодо різних сфер суспільного життя в Україні, а також вирішення інших завдань, визначених в Посланні Президента України до Верховної Ради України «Україна: поступ у ХХІ сторіччя. Стратегія економічного та соціального розвитку на 2000 – 2004 роки».

Відтак, історико-правове дослідження розвитку та становлення джерел права е-урядування на етапі інтернетизації діяльності органів влади, вбачається вельми актуальним для об'єктивного та послідовного аналізу хронології формування відповідної правової бази. Вивчення та відображення вектору вироблення правового механізму е-урядування, відповідних теоретичних знань та понятійного апарату, юридичного інструментарію, яким сьогодні оперує це правове утворення, безумовно є необхідною ланкою для його подальшого розвитку.

У зв'язку з цим, **метою написання статті** став історико-правових

аналіз та встановлення особливостей регулювання правовідносин е-урядування у 2002-2003 рр. на етапі інтернетизації діяльності ОДВ та ОМС (2002-2010 рр.).

Аналіз сучасного стану досліджень. Зважаючи на міждисциплінарний характер предмету досліджень питання правового регулювання відносин е-урядування були й наразі є сферою інтересів вітчизняних та зарубіжних науковців різних галузей знань. Так, Є. Котух сконцентрував увагу на е-врядуванні як на новій парадигмі публічного управління, оскільки е-врядування не лише кардинально змінює і переосмислює взаємодію між органами влади та іншими суспільними стейкхолдерами, а й запроваджує новий спосіб координації, планування, формулювання та реалізації рішень і дій у публічному управлінні. Автор доводить, що оскільки е-врядування представляє нові виклики довірі громадян до органів влади, тому необхідно забезпечити безпеку цифрових транзакцій та комунікацій; конфіденційність повинна бути захищена, а громадяни повинні мати можливість контролювати особисті дані та того, хто має доступ до них [2, с. 122].

Підсумовуючи результати дослідження нормативно-правових актів (далі – НПА) щодо впровадження е-урядування в Україні, Є. Калішенко зазначає, що проведений аналіз НПА урегулювання відповідних суспільних відносин показав наявність різноманітної моделі правового забезпечення впровадження е-урядування, яка об'єднує правові норми різної юридичної сили, що знайшли своє зовнішнє закріплення в актах інформаційного та адміністративного законодавства, а також ілюструє взаємовплив і взаємодію цих галузей права в умовах сьогодення [3, 144-145].

У колективній статті автори вважають, що в кінцевому рахунку основними цінностями е-уряду для користувачів повинні стати: – ком-

фортне інформаційне середовище життєдіяльності громадян і організацій; – повноцінне задоволення індивідуальних потреб кожного користувача; взаємодія без кордонів. Розвиток е-взаємодії громадян, ОДВ, ОМС, яка дасть можливість отримання заявником державних муніципальних послуг в е-формі, а також створення мережі установ уповноважених на надання державних муніципальних адміністративних послуг багатофункціональних центрів є ключовими завданнями розвитку інформаційного суспільства [4, с. 123].

Німецька вчена А.Л. Де Мораес Азеня наводить результати іншого напряму е-взаємодії держави і громадян, а саме – контекст виникнення концепцій е-нормотворення, краудсорсингового законодавства та краудлайну, а також різноманітні ознаки та змінні, що їх характеризують; – потенційні демократичні переваги е-участі у законотворчості; – поточні виклики, пов'язані з ініціюванням та впровадженням практик краудлайна, а також з обробкою пропозицій громадськості та ефективним впливом на законотворчий процес [5].

Ці та багато інших публікації проблем регулювання правовідносин е-урядування свідчать про надзвичайну їх актуальність як для держави так і для суспільства. В той же час можна констатувати, що ґрунтовних історико-правових досліджень розвитку та становлення цього правового угруповання очевидно бракує, у тому числі й що стосуються відповідних етапів. Слід також відмітити, що поданий матеріал є логічним продовженням попередніх пошуків, де було визначено предметно-хронологічний процес формування законодавства України про е-урядування на I-му (1992-1998 рр., етап генерування інформаційних правових засад державного та місцевого урядування, концептуальним актом якого виступив закон про інформацію) та II-му етапах (1998-2001 рр., етап створення

ної власності та охороняється згідно із законодавством, до глобальних мереж передачі даних (іноземних та міжнародних мереж передачі даних, у тому числі мережі Інтернет), та був розроблений на виконання Указу Президента України від 24.09.2001 р. № 891 «Про деякі заходи щодо захисту державних інформаційних ресурсів у мережах мереж передачі даних».

Відносини у сфері легалізації програмного забезпечення (далі – ПЗ) та боротьби з нелегальним його використанням були врегульовані на концептуальному рівні відповідною постановою КМУ [12]. Мета останньої полягала у: а) визначенні наукових та практичних заходів, спрямованих на вдосконалення нормативно-правової бази з питань легалізації ПЗ та боротьби з

нелегальним його використанням; б) розробленні рекомендацій щодо підвищення ефективності застосування законодавства у зазначеній сфері; в) створення механізму протидії нелегальному використанню ПЗ.

Знаковим НПА цієї доби став Указ Президента України, яким були врегульовані додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності ОДВ [13]. Нерідко саме його використовують у відповідних періодизаціях інформаційно-правового забезпечення демократії та урядування в Україні, адже в ньому було визначено забезпечення відкритості формування та реалізації стабільної та зрозумілої громадянам економічної та соціальної політики держави пріоритетним завданням КМУ, центральних та місцевих ОВВ. В той же час, слід відмітити, що у згаданому указі ГІМ Інтернет згадувалася лише одного разу і лише опосередковано у зв'язку із необхідністю забезпечення керівниками вказаних органів проведення регулярних за заздалегідь оприлюдненим розкладом прес-конференцій.

Натомість нормотворча активність уряду, що цілком природно, була значно помітнішою. Перш за все

необхідно відмітити урядову постанову про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності ОВВ [14], яка розвивала та конкретизувала приписи не лише згаданого вище указу, а й базової постанови цього етапу щодо оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність ОВВ.

Крім того цього року були прийняті поточні та оперативні постанови та розпорядження, якими регулювалися відносини щодо:

- переліку завдань (проектів) НПІ на 2002 р.; завдання: провести дослідження проблем реформування законодавства у сфері суспільних інформаційних відносин; очікувані результати: – порівняльний аналіз законодавства розвинутих країн у сфері інформатизації; – робочі матеріали до проекту Кодексу інформаційного права України; – проєкт Концепції створення регіональних інформаційних систем; – проєкт Концепції створення систем інформаційно-аналітичного забезпечення ОМС [15];

- порядку проведення експертизи НПІ та окремих її завдань (проектів) (постанова КМУ від 25.07.2002 р. № 1048, у редакції постанови КМУ від 02.04.2009 р. № 294, втратила чинність на підставі постанови КМУ від 02.02.2024 р. № 119);

- утворення міжвідомчої робочої групи з координації та контролю ходу підготовки і реалізації проєкту «Україна – розвиток через Інтернет» (розпорядження КМУ від 17.08.2002 р. № 461-р., втратило чинність на підставі постанови КМУ від 20.04.2007 р. № 646);

- порядку взаємодії ОВВ з питань захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційних та електронних комунікаційних системах (останнє поняття було введено постановою КМУ від 02.09.2022 р. № 991 замість слів «телекомунікаційні системи») [16].

Нарешті відмічу спільний наказ Державного комітету інформацій-

ної політики, телебачення і радіомовлення України та Державного комітету зв'язку та інформатизації України, яким були затверджені: 1) Порядок інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу (далі – ЄВП) ОБВ; 2) Порядок функціонування веб-сайтів ОБВ [17].

Здійснення інформаційного наповнення має на меті інтеграцію до ЄВП веб-сайтів, інших електронних інформаційних систем ОБВ. Інформаційне наповнення ЄВП здійснюється на засадах уніфікації технічного, технологічного, інформаційного та організаційного забезпечення функціонування веб-сайтів ОБВ з урахуванням рівня розвитку інформаційної інфраструктури і технологічних можливостей кожного із зазначених органів. При цьому, організація функціонування веб-сайту ОБВ передбачає затвердження його внутрішнього Порядку інформаційного наповнення з визначенням конкретних структурних підрозділів та посадових осіб, відповідальних за своєчасну підготовку і подання інформації та її зміст за кожним тематичним напрямом, відповідно до вимог постанови КМУ від 04.01.2002 р. № 3, якою визначено Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність ОБВ.

2003 р. Ще більш продуктивним у формуванні правових засад інтернетизації діяльності органів влади виявився наступний, 2003 р. Значущість останнього виявилася, перш за все, прийняттям низки законодавчих актів, які тим чи іншим чином торкалися відносин е-урядування. Так, цього року був прийнятий важливий закон, яким вносилися зміни до деяких законодавчих актів України з питань забезпечення та безперешкодної реалізації права людини на свободу слова [18], а також закони про е-документи та е-документообіг [19], цифровий е-підпис, телекомунікації та про захист суспільної моралі. Хоча останні три закони наразі втра-

тили чинність (на підставі законів України відповідно про: – електронні довірчі послуги № 2155-VIII від 05.10.2017 р.; – електронні комунікації № 1089-IX від 16.12.2020 р.; – медіа № 2849-IX від 13.12.2022 р.), але на той час вони відігравали базову роль у формуванні підзаконної бази етапу розвитку е-урядування, що досліджується.

Варто зазначити, що саме у законі про е-комунікації сформульовано сучасне розуміння поняття «мережа Інтернет (Інтернет)» як глобальної ЕКМ, що призначена для передачі даних та складається з фізично та логічно взаємоз'єднаних окремих ЕКМ, взаємодія яких базується на використанні єдиного адресного простору та на використанні інтернет-протоколів, визначених міжнародними стандартами [20].

Міжнародне та європейське законодавство цього відрізка представлено Директивою Європейського Парламенту і Ради [21] (скасована 17.07.2021 р.), а також Угодою, яка стосується проекту «Україна – розвиток через Інтернет» між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку [22].

Але, як і попередньому році, найбільший розвиток законодавство про е-урядування отримало на підзаконному рівні у формі розпоряджень та постанов КМУ. Серед останніх найбільш значущим, в аспекті обраної теми, слід визнати постанову, якою було визначено заходи щодо створення інформаційної е-системи «Е-Уряд» [23]. Її використання для надання громадянам та юридичним особам інформаційних та інших послуг було визнано одним з пріоритетних завдань щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні. Передбачалося, що ця система має забезпечити інформаційну взаємодію ОБВ між собою, з громадянами та юридичними особами на основі сучасних інформаційних технологій. ЄВП ОБВ були визнані центральною

частиною інформаційної е-системи «Е-Уряд», призначеною для інтеграції веб-сайтів, інформаційних е-систем та ресурсів ОБВ і надання інформаційних та інших послуг з використанням мережі Інтернет.

У розвиток цієї постанови було затверджено Перелік інформаційних та інших послуг електронної інформаційної системи «Е-Уряд» і Порядок надання інформаційних та інших послуг з її використанням [24].

Заслугують на увагу й розпорядження КМУ, якими були схвалені (затверджені) Концепції:

1) формування системи національних ЕІР [25, 26];

2) створення державної інтегрованої інформаційної системи забезпечення управління рухомими об'єктами [27].

До системи відносин е-урядування, що були предметом регулювання цього року та свідчили про їх міжгалузевий характер, слід віднести також НПА про: – використання та підтримання у контрольному стані довідників суб'єктів формування Державної інформаційної системи реєстраційного обліку фізичних осіб та їх документування [28]; – план заходів щодо створення української лінгвістичної системи в мережі Інтернет [29]; – адміністрування домену «.UA» [30]; – порядок використання комп'ютерних програм в ОБВ (втратила чинність на підставі постанови КМУ від 09.04.2024 р. № 389); – утворення Державного інформаційно-ресурсного центру [31].

На завершення огляду розвитку законодавства про е-урядування відмічу особливості регулювання бюджетних інформатизаційних відносин. Зокрема йдеться про Методику визначення належності бюджетних програм, завдань, проектів, робіт до сфери інформатизації. Її перша редакція припала саме на 2003 р. (наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 06.06.2003 р. № 97), яка в подальшому редагува-

лася наказами: – Державного агентства з питань електронного урядування України від 14.05.2019 р. № 35; – Міністерства цифрової трансформації від 07.05.2020 р. № 67; – Міністерства цифрової трансформації України від 29.03.2023 р. № 34. Поточні відносини щодо здійснення видатків, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» на виконання завдань (проектів) НПП, в тому числі проектів інформатизації ОДВ були врегульовані відповідною урядовою постановою [32].

Висновки. Проведений огляд та аналіз правового регулювання відносин е-урядування на етапі інтернетизації діяльності органів влади впродовж 2002-2003 рр. дав підстави стверджувати наступне.

1. Обґрунтовано, що історико-правове дослідження розвитку та становлення джерел права е-урядування на етапі інтернетизації діяльності органів влади, є вельми актуальним для об'єктивного та послідовного аналізу хронології формування відповідної правової бази. Вивчення та відображення вектору вироблення правового механізму е-урядування, відповідних теоретичних знань та понятійного апарату, юридичного інструментарію, яким сьогодні оперує це правове утворення, безумовно є необхідною ланкою для його подальшого розвитку.

2. Аргументовано, що початок третього етапу формування комп'ютерно-мережевих (інтернетизації) правових засад урядування в Україні слід пов'язувати із урядовою постановою від 04.01.2002 р. № 3, якою був затверджений Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади. Його особливість розкривалася у: а) меті – підвищення ефективності та прозорості діяльності цих органів; б) завданні – впровадження та використання сучасних інформаційних технологій; в) результатах – надання інформаційних та інших послуг гро-

мадськості, забезпечення її впливу на процеси, що відбуваються у державі.

3. Виявлено, що 2002 р. став плідним у формуванні правової бази, що передувала і створювала засади, на яких в подальшому й відбувалося формування законодавства про е-урядування. До найважливіших нормативно-правових актів цього року слід віднести: – Директиву 2002/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради, яка запроваджувала гармонізовану правову структуру для регулювання електронних комунікаційних послуг, електронних комунікаційних мереж, пов'язаного оснащення та послуг; – указ Президента України, яким були врегульовані додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади; – постанови та розпорядження уряду про питання захисту інформації, формування галузевого страхового фонду документації, процедуру підключення до глобальних мереж передачі даних, легалізації програмного забезпечення, забезпечення відкритості у діяльності органів влади, порядку взаємодії з питань захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційних та електронних комунікаційних системах.

4. Встановлено, що значущість 2003 р. у формуванні правових засад інтернетизації діяльності органів влади виявилася, перш за все, прийняттям низки законодавчих актів щодо змін з питань забезпечення та безперешкодної реалізації права людини на свободу слова, е-документів та е-документообігу, цифрового е-підпису, телекомунікації та захисту суспільної моралі, а також актів міжнародного та європейського законодавства. На підзаконному рівні було: – визначено заходи щодо створення інформаційної е-системи «Е-Уряд», затверджено Перелік інформаційних та інших послуг цієї системи і Порядок надання інформаційних та інших послуг з її використанням; – схвалено (затверджено) Концепції формування системи наці-

ональних електронних інформаційних ресурсів та створення державної інтегрованої інформаційної системи забезпечення управління рухомими об'єктами; – прийнято акти про Державну інформаційну систему реєстраційного обліку фізичних осіб, Державний інформаційно-ресурсний центр, українську лінгвістичну систему в мережі Інтернет, адміністрування домену «.UA», порядок використання комп'ютерних програм в органах влади.

У статті досліджуються особливості правового регулювання відносин е-урядування на етапі інтернетизації діяльності органів влади впродовж 2002-2003 рр. Історико-правове дослідження розвитку та становлення джерел права е-урядування на етапі інтернетизації діяльності органів влади, є вельми актуальним для об'єктивного та послідовного аналізу хронології формування відповідної правової бази. Початок третього етапу комп'ютерно-мережесвих (інтернетизації) правових засад урядування в Україні слід пов'язувати із урядовою постановою від 04.01.2002 р. № 3, якою був затверджений Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади. У результаті проведеного дослідження виявлено, що 2002 р. став плідним у формуванні правової бази, що передувала і створювала засади, на яких в подальшому й відбувалося формування законодавства про е-урядування. До найважливіших нормативно-правових актів цього року слід віднести: – Директиву 2002/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради; – указ Президента України, яким були врегульовані додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади; – постанови та розпорядження уряду про питання захисту інформації,

формування галузевого страхового фонду документації, процедури підключення до глобальних мереж передачі даних, легалізації програмного забезпечення, забезпечення відкритості у діяльності органів влади, порядку взаємодії з питань захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційних та електронних комунікаційних системах.

Встановлено, що значущість 2003 р. у формуванні правових засад інтернетизації діяльності органів влади виявилася, перш за все, прийняттям низки законодавчих актів щодо змін з питань забезпечення та безперешкодної реалізації права людини на свободу слова, е-документів та е-документації та захисту суспільної моралі. На підзаконному рівні було визначено заходи щодо створення інформаційної е-системи «Е-Уряд», Перелік інформаційних та інших послуг цієї системи, Порядок надання інформаційних та інших послуг з її використанням.

Ключові слова: е-урядування, інтернетизація, правове регулювання, органи влади, нормативно-правові акти, інформаційні системи, інтернет.

Kirin R. Legal regulation of e-government relations at the stage of the Internetization of Government Activities (2002-2003)

The article examines the peculiarities of legal regulation of e-government relations at the stage of Internetization of government activities in 2002-2003. Historical and legal research of the development and formation of sources of e-government law at the stage of Internetization of government activities is highly relevant for an objective and consistent analysis of the chronology of the relevant legal framework. The beginning of the third stage of computer networking (Internetization)

of the legal basis of governance in Ukraine should be associated with the governmental resolution of January 4, 2002, No. 3, which approved the Procedure for publishing information on the activities of executive authorities on the Internet. The study found that 2002 was a fruitful year for the formation of the legal framework that preceded and created the foundations on which e-government legislation was later developed. The most important legal acts of this year include: – Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council; – a decree of the President of Ukraine, which regulated additional measures to ensure openness in the activities of public authorities; – resolutions and orders of the government on information protection, formation of the sectoral insurance fund of documentation, the procedure for connecting to global data networks, legalization of software, ensuring openness in the activities of public authorities, the procedure for interaction on the protection of state information resources in the information and electronic media.

The author establishes that the year 2003 was significant in shaping the legal framework for the Internetization of government activities, primarily due to the adoption of a number of legislative acts on changes to ensure and unhindered implementation of the human right to freedom of speech, e-documents and e-document flow, digital e-signature, telecommunications and protection of public morality. At the bylaw level, measures were taken to create the E-Government e-system, the List of information and other services of this system, and the Procedure for providing information and other services using it.

Key words: e-government, Internetization, legal regulation, authorities, regulations, information systems, Internet.

Література

1. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31.07.2000 р. № 928/2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928/2000#Text> (дата звернення: 17.06.2024).

2. Котух Є.В. Електронне урядування як нова парадигма публічного управління. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 3. С. 122–127. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.3.122>

3. Калішченко Євгенія. Правове забезпечення розвитку електронного урядування в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 7. С. 140-146. DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313.2019.7.25>

4. Болдуєв М.В., Болдуєва О.В., Ісіков С. М. Стан та перспективи розвитку електронного урядування в публічному управлінні України. Економічний вісник, 2020, № 3 (71). С. 118-125. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.118>

5. Ana Luisa De Moraes Azenha. 2022. E-participation in lawmaking: background, promises & challenges. In 15th International Conference on Theory and Practice of Electronic Governance (ICEGOV 2022), October 04-07, 2022, Guimarães, Portugal. ACM, New York, NY, USA, 8 Pages. DOI: <https://doi.org/10.1145/3560107.3560151>

6. Roman Kirin, Volodymyr Shekhovtsov (2023). E-Government Law: information and informatization Stages of Formation Source Systems. The scientific heritage. № 121. pp. 14-24. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.8371806>

7. Про підготовку пропозицій щодо забезпечення гласності та відкритості діяльності органів державної влади : Указ Президента України від 17.05.2001 р. № 325/2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/325/2001#Text> (дата звернення: 17.06.2024).

8. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 17.06.2024).

9. Директива 2002/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 07.03.2002 р. про спільні правові рамки

для електронних комунікаційних мереж та послуг (Рамкова Директива) : Міжнародний документ ЄС від 07.03.2002 р. № 2002/21/ЄС. Офіційний вісник Європейських Співтовариств від 24.04.2002 – 2002 р., / L 108 /, стор. 33.

10. Про деякі питання захисту інформації, охорона якої забезпечується державою : постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 р. № 281. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 17.06.2024).

11. Про затвердження Положення про порядок формування, ведення та використання галузевого страхового фонду документації : постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 р. № 319. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 17.06.2024).

12. Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2002 р. № 247-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/247-2002-%D1%80#Text> (дата звернення: 17.06.2024).

13. Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади : Указ Президента України від 01.08.2002 р. № 683/2002. Офіційний вісник України. 2002. № 31, ст. 1463.

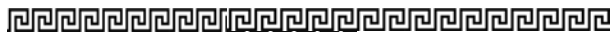
14. Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 р. № 1302. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1302-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення 17.06.2024).

15. Про затвердження переліку завдань (проектів) Національної програми інформатизації на 2002 рік, їх державних замовників та обсягів фінансування : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.06.2002 р. № 323-р. Офіційний вісник України. 2002. № 24, том 1, ст. 1179.

16. Про затвердження Порядку взаємодії органів виконавчої влади з питань захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційних та електронних комунікаційних системах : постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2002 р. № 1772. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1772-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення 17.06.2024).

17. Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного

забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади : наказ Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25.11.2002 р. № 327/225. Офіційний вісник України. 2003. № 2, ст. 49.

18. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань забезпечення та безперешкодної реалізації права людини на свободу слова : Закон України від 03.04.2003 р. № 676-IV. Офіційний вісник України. 2003. № 18, ст. 810.

19. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення 17.06.2024).

20. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text> (дата звернення 17.06.2024).

21. Директива Європейського Парламенту і Ради 2003/98/ЄС від 17.11.2003 р. про вторинне використання інформації публічного сектора : Міжнародний документ ЕС № 2003/98/ЄС. Офіційний вісник Європейського Союзу від 31.12.2003 – 2003 р., / L 345 /, стор. 90. (втратила чинність на підставі Директиви 2019/1024 від 20.06.2019 р.)

22. Угода про позику (Проект «Україна – розвиток через Інтернет») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку від 01.10.2003 р. (ратифіковано Законом України № 1979-IV від 01.07.2004 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996_045#Text (дата звернення 17.06.2024).

23. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» : постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 р. № 208. Офіційний вісник України. 2003. № 9, ст. 378.

24. Про затвердження Переліку і Порядку надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» : наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 15.08.2003 р. № 149. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1065-03#Text> (дата звернення 17.06.2024).

25. Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів : розпорядженням Кабінету Міністрів України від

05.05.2003 р. № 259-р. Офіційний вісник України. 2003. № 18, ст. 864.

26. Про затвердження заходів з реалізації Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 31.12.2003 р. № 828-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/828-2003-%D1%80#Text> (дата звернення 17.06.2024).

27. Про схвалення Концепції створення державної інтегрованої інформаційної системи забезпечення управління рухомими об'єктами (зв'язок, навігація, спостереження) : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. № 410-р. Офіційний вісник України. 2003. № 29, ст. 1481.

28. Про використання та підтримання у контрольному стані довідників суб'єктів формування Державної інформаційної системи реєстраційного обліку фізичних осіб та їх документування : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 132-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132-2003-%D1%80#Text> (дата звернення 17.06.2024).

29. Про затвердження плану заходів щодо створення української лінгвістичної системи в мережі Інтернет : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. № 415-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/415-2003-%D1%80#Text> (дата звернення 17.06.2024).

30. Про адміністрування домену «.UA» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.07.2003 р. № 447-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2003-%D1%80#Text> (дата звернення 17.06.2024).

31. Про утворення Державного інформаційно-ресурсного центру : розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.11.2003 р. № 672-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2003-%D1%80#Text> (дата звернення 17.06.2024).

32. Про порядок здійснення видатків, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» на виконання завдань (проектів) Національної програми інформатизації, в тому числі проектів інформатизації органів державної влади : постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 р. № 608. Офіційний вісник України. 2003. № 18, ст. 826.

